

Анатолій Сергієнко

Коли мрії стають спогадами

Роман

Київ
Видавництво Ліра-К
2019

УДК 821.161.2'06-31-993

С32

Сергієнко А.

Коли мрії стають спогадами : роман. — Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. — 224 с.

ISBN 978-617-7748-75-4

Головний герой твору Дем'ян — вродливий, харизматичний, цікавий. До нього липнуть дівчата, й він вправно тим маніпулює. Проте одне розчарування змінюється іншим і хлопець починає шукати ту єдину, котра замінить усіх і стане коханням на все життя. Несподівані повороти сюжету, цікаві людські долі, суперечливі вчинки героїв додають інтриги. А свіжий погляд автора на вічну й завжди на часі тему кохання, з уміло вмонтованими еротичними сценами, тримають читача в постійному емоційному напруженні.

Роман розрахований на широке коло читачів віком 18+.

УДК 821.161.2'06-31-993

ISBN 978-617-7748-75-4

© Сергієнко А., 2019

© Видавництво Ліра-К, 2019

*Імена персонажів і назви населених пунктів
вигадані, а події, описані в романі, якщо й
відбувалися, то до життяпису автора мають
хіба-що опосередковане відношення.*

Пролог

Мене звати Захар. Мені дев'ятнадцять і народився я в Україні. Та обставини склалися так, що коли мені було дев'ять років, мама, тато, я і двоє молодших братів переїхали на постійне місце проживання в США, а саме, в Нью-Йорк. У місто, яке ніколи не спить, столицю світу чи Велике Яблуко, як його ще називають. Тут одразу пішов у четвертий клас початкової школи. Спочатку було важко, проте, дуже швидко осилив, чужу для мене англійську мову і все пішло на лад. Зараз навчаюся в університеті, на першому курсі, вивчаю біологію.

Вчора святкував свій день народження. Батьки подарували новий лептоп. Старий я викинув на смітник. Якщо точніше, відніс у підвал до купи різного мотлоху. Поклав поряд з телевізором, який також хтось викинув. Уранці бачив, як мій лептоп двоє робітників вкидали до чорної пащі машини, що забирає сміття. Хотів

його залишити, бо ним ще можна користуватися, але мама була категорично проти. У неї якась маніакальна потреба все викидати. Одного разу випадково викинула нові татові кросівки. Тато був на роботі, а вона затіля генеральне прибирання. Він дотепер не знає, де поділися його кросівки, які так ні разу й не взував. Мама мовчить як партизан (був такий незрозумілий мені вислів, аж поки дід не пояснив, що таке «мовчати як партизан»), а я теж не поспішав казати татові, що його нові кросівки давно проковтнула сміттєзбиральна машина. Мамин, до речі, улюблений вислів: «Люди, не засмічуйте свій життєвий простір». Одяг, взуття, іграшки — все викидається з квартири, як тільки, на її думку, воно стає непотрібним. Можливо, така б доля спіткала і дідового зошита, який він необачно залишив у шухляді мого письмового столу.

Дід у мене письменник. Видав з десятків книжок. Правда, я їх так і не читав — і руки не доходили, та й інтересу до них не було. Це не дивно: від проблем голова пухне, часу на читання зовсім не вистачає. Хоча дід і каже: «Книжка — єдина річ, яка не дає нашому мозку деградувати. Бо читаючи, треба думати. А хто в наш час хоче думати?»

Мені здається, що праця письменника дуже копітка й виснажлива. Не уявляю, як можна, годинами сидіти за письмовим столом і щось писати. Придумувати, уявляти, виходити на балкон випалити цигарку, а потім бігти, мов божевільний, бурмочучи собі під ніс

якісь незрозумілі слова. Мало того, бігти і нікого з нас не помічати: ні мене, ні мами, ні тата, ні двох моїх молодших братів. Наче нас зовсім не існує. Руками робити якісь дивні знаки, мабуть, щоб ми розступилися, не заважали, бо геніальна думка, придумана на балконі, може ненароком зникнути або загубитися по дорозі до письмового столу. Дід потім казав, що до нього тоді прилітала муза. Нехай не обманює. До нього муза не прилітає, а приходять. І зветься вона Юлія. Тихо відчиняє двері й каже, щоб прийняв пігулку від тиску.

Баба Юля і дід Дем'ян живуть в Україні. Та кожного року приїжджають на місяць-два погостювати, бо за нами скупають. Нам їхати до них усією сім'єю досить затратно, та й часу вільного не маємо. А вони на пенсії, що їм робити, як не провідувати внуків?

Я дуже люблю бабу Юлю — вона добра, щедра, багато знає і вміє зберігати таємницю. Коли мені, десь з рік тому, поліцейський виписав штраф, бо я неподалік дитячого майданчика необачно сховався до вітру, є такий вислів в українській мові, не сказала мамі, а одразу дістала гаманець і дала гроші, щоб заплатив. Звичайно, гроші їй повернув.

Коли дід з бабою приїжджають, я звільняю для них свою кімнату, а сам переселяюся тимчасово в загальну. Вона набагато більша за мою, має балкон, з якого відкривається чудовий вигляд на океан. А коли приходять гості, то приймаємо їх, звісно, в тій кімнаті. І ще, там на стіні висить телевізор з великим екраном, де ми по-

стійно дивимося фільми, часто далеко за північ. Дід з бабою не засиджуються допізна, бо дуже рано встають. Баба йде на кухню готувати сніданок, а дід сідає за письмовий стіл. Каже, що зранку йому краще пишеться, бо ніхто не заважає.

Дід Дем'ян постійно наголошує, що працює над головним твором свого життя. Баба Юля на те реагує спокійно і каже, що шедевр світового рівня пишеться ще відтоді, як вони побралися. А це в часовому вимірі складає чи не півстоліття. Вмерти можна! Стільки часу віддати роботі, за яку майже нічого не платять! Твори діда навіть не переклали англійською, а в Україні, казала баба Юля, ніхто книжок не купує і не читає, бо скрута. Найбідніша країна Європи, де грошей навіть на прожиття далеко не всім вистачає.

Останнім часом я помітив, що дід не друкує, як зазвичай на комп'ютері, а постійно щось записує ручкою в якийсь чорний товстий зошит. Потім його крадькома, наче скарб, ховає, ніби хтось дуже захоче прочитати той секретний опус. Але, по-правді, ніхто тим зошитом не цікавився, ніхто навіть не розпитував, про що він там пише. Не цікавився і я, бо навіщо? Як він міг його забути, адже беріг мов зіницю ока?..

Але про все за порядком. Тоді якраз дід з бабою поверталися від нас додому, точніше, сіли в татову машину, щоб їхати в аеропорт, а я почав переселятися в свою кімнату. Заглянув у шухляду письмового столу і побачив загорнутий у газету пакунок. Поцікавився, що

там всередині. Коли розгорнув, то мені мало мову не відібрало — там був той самий чорний товстий зошит, над яким дід щодня чаклував. Одразу подумав, що треба терміново зателефонувати мамі або татові, адже дід забув важливу для себе річ, з якою ніколи не розлучався. Може, ще встигнуть вернутися і забрати. Одначе, розуміючи що втрачаю дорогоцінний час, почав, ні з того ні з сього, перегортати й вибірково читати списані від краю до краю дрібним почерком сторінки. Щось схоже на спогади, здогадався я. Так ось над чим дід так уперто працював і від усіх ретельно приховував! І чого б це? Невже у діда так багато таємниць, про які ніхто не повинен знати?

Поки я розмірковував, мама з татом уже стояли на порозі й повідомили, що наші гості успішно пройшли реєстрацію, паспортний контроль і тепер чекають запрошення на борт літака. Треба було відразу сказати мамі про знахідку, щоб заховала пакунок у шухляду, котра замикається на ключ, а згодом, коли дід знову приїде, віддала йому зошит особисто в руки. Та я так не вчинив. Мало того, коли батьки пішли спати, не довго думаючи, знову з цікавістю розгорнув зошита. Ще раз зважив, читати чи не читати?.. Цікавість пересилила відчуття вини і я заглибився в читання, починаючи з першої сторінки...

У діда був майже каліграфічний почерк, тому напружувати мізки і розшифровувати каракулі не доводилося. Це справді були спогади про дідове життя — від дитинства і чи не донині. Дуже щирі й аж занадто

відверті. Там стільки еротики, сексу, душевних переживань і непростих життєвих ситуацій, що в мене волосся дибки стало!

Так захопився, що забув про сон, просидів аж до ранку, доки не прочитав усе до кінця. Трохи оговтавшись від шоку, почав спокійно осмислювати прочитане. Це ж якесь божевілля! Може, дід усе придумав, нафантазував? Уявив себе справжнім мачо, адже кожен чоловік мріє ним бути. А якщо написано правда? Ой, непереливки було б дідові, якби баба Юля про все дізналася! Що тут скажеш — Казанова та й годі!

Ліг спати, коли надворі вже світало, і проспав до обіду. Добре, що була неділя, вихідний день, і не треба зранку вставати. Ще б трохи подрімав, але мене розбудив сигнал мого айфона. Телефонував дід. Хоче повідомити, що щасливо дістався додому, зметикував я. Але чому мені?

— Захаре, ану глянь у письмовий стіл, чи немає у шухляді пакета загорнутого в газету? — привітавшись, швидко запитав дід.

— Є, діду, твій секретний зошит! Він на місці! — впевнено відказав і вкусив себе за язика, розуміючи, що бовкнув зайве.

Настала пауза, яка тривала чи не хвилину. Потім дід, мабуть, переваривши інформацію, важко зітхнув і, підбираючи слова, повільно проказав:

— А як ти здогадався, що то мій, як ти кажеш, секретний зошит? Ти що, його вже встиг прочитати?

Тепер пауза була з мого боку. Сказати правду чи ні, гризла мозок думка? Усвідомлюючи, що збрехати або, якщо коректніше висловитися, сказати неправду, я не зможу, набрав повні груди повітря і, щоб не виглядати боягузом, сміливо випалив:

— Прочитав!

— Он як... Хіба ти не знаєш, що чужі листи, а тим паче особисті записи, читати не можна? Здивував ти мене, Захаре, дуже здивував!..

Я зрозумів, що поставив діда в незручне становище.

— Та не переживай ти, діду, так! — щиро вихопилося в мене. — Адже нічого страшного не сталося. Сонце світить, земля обертається, життя продовжується!

— Невже тобі було так цікаво читати? Ти ж жодної моєї книжки навіть у руки не брав, звідки такий інтерес? — не вгавав дід Дем'ян.

— Не знаю, що мене потягнуло, напевне, звичайна цікавість, — зізнався я. — Але, якщо чесно, не міг відірватися, поки не прочитав усе до кінця.

— Ну і що скажеш, онуче? — продовжував допитуватися дід.

— Якщо по-правді, я трохи в шоці! А баба Юля читала?

— Ні, не читала, ніхто, окрім тебе, не читав. Сподіваюся, ти ще не встиг дати прочитати мамі або татові?

— Ще не встиг, — недоречно зіронізував я, а згодом, серйозно, додав: — Діду, я вже дорослий, усе ро-

зумію. Думаєш мені не соромно за свій вчинок?.. Зошит заховаю, а коли приїдеш — передам у руки.

— Гаразд, сподіваюся на твою порядність. І якщо вже так сталося, то міцно тримай язик за зубами. Дмовилися?

Я помізкував, як в Україні говорять, і згадавши, твердо мовив:

— Могила!

Почув сигнали — дід відключив телефон.

У мене залишилося неприємне відчуття вини. Треба було діда якось підбадьорити, похвалити. І тут раптом у голову прийшла фантастична ідея. Швиденько набрав номер його телефона.

— Ну, що там ще? — неохоче озвався той.

— Діду, поки я ще під враженнями, хочу тобі щось підказати, навіть порадити. Вислухай і не заперечуй одразу, як ти вмієш...

— Гаразд, тільки коротко, — досить сердито відказав він.

— Але спочатку, щоб не забути, хотів би дещо з'ясувати, якщо ти, звичайно, не проти... — трохи зніжковіло мовив я. — Тільки не подумай чогось такого...

— Та кажи вже! Що там у тебе на гадці?

— Діду, а тоді дівчата й справді так по-дурному залітали? Думаю, ти розумієш про що я?

У діда, напевне, від здивування мову відняло, бо довго не відповідав.

— А що, — нарешті заговорив, — маєш клопіт?

— Ні, що ти! Просто я ще ні разу не чув, щоб тепер якась дівчина мала такі проблеми.

— Якими ви тепер розумними стали! Куди нам до вас! — якось зверхньо, з підтекстом, промовив дід, і вже цілком серйозно запитав: — Ти, здається, ще щось хотів?

— Діду, знаєш, що я придумав? Надрукуй свої спогади! Якщо мені було цікаво читати, то, впевнений, буде цікаво й іншими. Що тут такого?.. Просто емоційна, досить відверта розповідь про життя однієї людини. Святих на землі нема, вони на небі. Зрештою, хто ж здогадається, що ти писав про себе! Письменники завжди фантазують і часто пишуть про таке, чого насправді в житті й не буває. Подумай добре, а зошит відправлю тобі поштою.

— Не знаю, не знаю, але подумаю... Все не так просто, — сказав дід і на тому розмова урвалася.

Як багато в нашому житті залежить від випадку! Якби дід Дем'ян не забув свій зошит, а я не знайшов і не прочитав, то ще невідомо, чи наважився б він коли-небудь свої спогади опублікувати...